

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32	16	8	2
z dwurazową	38	19	9	2
w Państwie Niemieckim	36	18	9	3
w innych państwach	48	24	12	4

* Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie.

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ulica Jagiellońska L. 10. — Telefon Nr 41.

Rękopisów nadsyłanych Redakcja nie zwraca.

We Lwowie sprzedaje numerów po 6 halery: w Biurze dzienników A. Olszewskiego ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Płohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

Sprawy sejmowe.

(Telefonom.)

Sejmowe Koło polskie.

Lwów. Wczoraj odbyło się tu 4-godzinne posiedzenie sejmowego Koła polskiego. Po obszernym dyskusji w rezultacie zgodzono się na gimnazjum ruskie we Lwowie i polsko-ruskie w Rohatynie. Następnie przystąpiono do dyskusji politycznej, którą po godzinie 8 wieczór przerwano i odroczone do następnego posiedzenia w przyszłym tygodniu. W obradach wzięło udział kilku posłów parlamentarnych, między tymi Stanisławski i Zieleniewski z Krakowa. O wczorajszym posiedzeniu wydany będzie oficjalny komunikat, który opracuje dziś specjalna komisja.

Komisyje.

Lwów. Komisja reformy wyborczej przeprowadziła wczoraj dyskusję nad wnioskiem pos. Starzyńskiego o wybór przez Sejm drugiego zastępcę marszałka. Uchwalono zgodzić się na drugiego zastępcę marszałka, ale niewybranego przez Sejm, tylko mianowanego przez cesarza.

Pos. Stapiński oświadczył imieniem klubu ludowców, że na razie zgadza się na takie załatwienie sprawy, jednak zapowiedział, że przy zmianie reformy wyborczej klub jego domagać się będzie wyboru marszałka i obu jego zastępców przez Sejm.

W komisji dla reform agrarnych przedłożył wczoraj Rusini swój projekt Rady kultury krajowej. Komisja w dalszym ciągu prowadziła dyskusję nad projektem Rady kultury krajowej, przedłożonym na poprzednim posiedzeniu przez pos. Peygerta. Ponieważ pos. Peygert złożył swój referat, ma być wybrany referentem sprawy Rady kultury krajowej pos. Czech. Sprawa Rady kultury krajowej ma w przyszłym tygodniu pojawić się w plenum Sejmu i — jak się słychać — ma widoki przejścia.

Kalendarzyk sejmowy.

Lwów. Sesja sejmowa będzie z powodu świąt ruskich przerwana na sobotę, niedzielę, poniedziałek i wtorek. Posiedzenie dzisiejsze Sejm będzie dwurazowe i odbędzie się rano i wieczorem.

Lwów. Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu, pos. Kurowiec zgłosił wniosek nagły w sprawie zbliżających się wyborów do Rady powiatowej w Kaluszu. Pos. Skwarko zgłosił wniosek o urządzenie w Mościskach i Sądowej Wiszni składów drzewa materiałowego i opałowego z lasów kameralnych, dalej w sprawie postępowania przy pertraktacjach spadkowych właścicielskich, stosowania § 433 proc. cyw. co do kosztów procesu i noweli do ordynacji egzekucyjnej, ewentualnie do ustawy hipotecznej.

Bank przemysłowy.

(Telefonom.)

Wczorajsze przedpołudniowe obrady Sejmu wypełniły dalsze obrady nad Bankiem przemysłowym.

Pos. ks. Stojalowski oświadczył się przeciw przedłożeniu, gdyż nie zapala się do wielkiego przemysłu i boi się zrujnowania rekordzie, nadto cały sposób traktowania tej sprawy wydaje się mowy pojętym, a nawet szkodliwym. Najpierw powinno się podnieść rekordzie, a potem myśleć o zaprowadzeniu maszyn fabrycznych. Tymczasem w Wydziale krajowym panuje niechęć, czy niedbalstwo, o ile chodzi o drobny przemyśl. Mowca oświadcza w końcu, że będzie głosował za wnioskiem p. Cieskiego o odesłanie przedłożenia napowrót do Wydziału kraj.

Pos. Battaglia zbija obawy, podniesione przez niektórych mówców, jakoby Tow. eskontowe mogło prowadzić politykę dla nas niekorzystną. Powstrzyma je od tego własny jego interes. Przed 6 czy 8 laty nie byłoby się absolutnie udało pozyskać instytucji wiedeńskiej do współdziałania w naszym przemyśle, w ostatnich jednak czasach poglądy wiedeńskie na Galicyę znacznie się zmieniły, widzą tam uścisłowanie naszego społeczeństwa, pomoc kraju i obrona ze strony Koła polskiego; wszystko to sprawiło, że obecnie mają w Wiedniu nawet przesadnie pojęcie o naszych siłach na polu przemysłowym. Lepiej jest angażować kapitał wiedeński niż inny, gdyż kraj nasz wypływno zdobyty w Wiedniu może w razie niebezpieczeństwa odpowiednio ten kapitał temperować. Co się tyczy organizacji kredytu rekordzielniczego, Bank przemysłowy będzie mógł wspomagać jedynie rzemieślników zamożniejszych, oraz współdziałać przy przemianie warsztatu rekordzielniczego na fabryczkę, właściwą zaś akcję na szerszą skalę powinna podjąć instytucja osobna, mianowicie sieć kas reiffeusensowskich i to opartych nie wyłącznie na udziałach członków, lecz w kombinacji z pomocą publiczną.

W sprawie wielkiego przemysłu wyraża mowca żal, że wśród właścicieli latifundyów, których u nas nie brak, nie znalazło się więcej takich, którzyby mieli zrozumienie dla pracy społecznej na polu przemysłowym. Na zachodzie Austrii jest inaczej; tam wielkie rody lokują nadwyzkę renty swej w przemyśle i w tem znajdują powiększenie swego majątku.

Następnie na wniosek p. Rayskiego dyskusję zamknięto, poczem przemawiał generalny mowca Banku Skwarko.

Na tem marszałek obrady przerwał i chciał przystąpić do głosowania nad wnioskiem nagłym

pos. Kiwelnka w sprawie ruskich szkół ludowych, ale z powodu braku kompletu odroczył głosowanie do następnego posiedzenia, które się odbędzie dziś o godzinie 10 rano.

Zarząd Banku przemysłowego.

Lwów. W sprawie organizacji zarządu Banku przemysłowego podaje „Kurier Lwowski“, że jak się słychać, prezesem Rady nadzorczej został ma ks. Andrzej Lubomirski a jako członkowie wejdą do składu Rady z grona grupy, którą reprezentuje ks. Lubomirski: pp. Szczaniecki, właściciel dóbr i dyrektor cukrowni w Przeworsku, p. Gosiewski lub też p. Mars z Sądowej Wiszni.

Wydział krajowy ma podobno delegować do Rady nadzorczej pp. Jahlę, ks. Lubomirskiego, hr. Zamoyskiego, dyrektora Zgórskiego i jednego z konserwatystów. Dolnoaustriackie Tow. eskontowe mieć będzie dwóch swoich członków w Radzie nadzorczej.

Dyrektorem naczelnym Banku przemysłowego został ma p. Wolski, dyrektor kartelu żelaznego w Petersburgu, a drugim dyrektorem p. Karłowski, naczelnik krakowskiej filii Banku krajowego.

Sprawy wewnętrzne monarchii.

(Telegr. „N. Reforma“.)

Przed zebraniem parlamentu.

Wiedeń. Bar. Bienenrth konferował wczoraj z prezydentem Izby dr Pattaiem w sprawie zwolnienia parlamentu. Pierwsze posiedzenie Izby odbędzie się prawdopodobnie 22 lub 23 b. m. Termin zebrania się Izby zostanie oznaczony po konferencji, jakie dziś lub jutro rozpoczyna się. Program pracy sesji przedwstępnej obejmie także i czytanie budżetu. Podczas przerwy świątecznej ma obradować komisja budżetowa.

Wczoraj zapowiedziano wniesienie do Izby dwóch wniosków nagłych. Pierwszy wniosek pochodzi od posłów, reprezentujących okręgi przemysłowe i handlowe różnych krajów, z powodu zamierzonego przez rząd niemiecki zaprowadzenia opłat od towarów, zdających Łabą, Dunajem i Odrą do Austrii. W sprawie tej już wczoraj zgłoszono interpelację w Sejmie dolnoaustriackim. Namiestnik hr. Kielmansegg oświadczył, że rząd austriacki zasadniczo odrzuca tego rodzaju opłaty i pod żadnym warunkiem nie zgodzi się na zmianę „status quo“.

Drugi wniosek — zapowiedział pos. Hribar z powodu wiadomości, że konstytucja bośniacka zawierać będzie postanowienie, podług którego mowy wygłaszane w Sejmie bośniackim a zamieszczone przez prasę, będą mogły być konfiskowane.

Praga. „Narodni Listy“ donoszą z Wiednia: Pewien konserwatywny biurokrata, tajny radca, który niedawno był na posłuchaniu u cesarza, opowiada, że cesarz rozmawiał z nim o stosunkach w parlamencie i o rekonstrukcji gabinetu. Na uwagę biurokraty, że stosunki w parlamencie byłyby inne, gdyby między posłami nie panowała taka zawiść i walka o teki ministerialne, cesarz odpowiedział: Wyścigi w wyższej biurokracji o portfele także nie są piękne.

Wiedeń. Minister handlu przesłał prezydentowi Izby posłów projekt ustawy w sprawie zakazu pracy kobiet w nocy w przedsiębiorstwach przemysłowych. Projekt jest zaopiniowany przez przyboczną Radę pracy i przemysłu.

Z Koła polskiego.

Lwów. Komisja parlamentarna wiedeńskiego Koła polskiego odbędzie posiedzenie dziś o godz. 5 po południu w jednej z sal komisyjnych w Sejmie. Na porządku dziennym stoi sytna cja polityczna.

Po odroczeniu Sejmu czeskiego.

Praga. Wczoraj odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Wydziału kraj., na którym uchwalono ściągając podatek od piwa mimo braku dotyczącej uchwały Sejmu; uchwalono dalej postarać się o pozwolenie rządu do tego kroku. Wydział krajowy uchwalił zastawować wszystkie subwencje na szkoły, stowarzyszenia i t. p., — a urzędnikom krajowym zredukować płace do 25 proc.

Sprawy węgierskie.

Budapeszt. Węg. Biuro koresp. donosi, że członek Izby magnatów hr. Dezydery Pronay odbył z prezydentem partii Justha Juliussem Justhem dłuższą konferencję w sprawie kooperacji obu stronnictw niezawisłości w walce wyborczej. Jak się dowiadujemy, między prezydentami obu stronnictw przyszło już do umowy, według której oba stronnictwa wysyłają komitety, które mają wspólnie obradować i ustalić wspólne postępowanie przy wyborach, z zastrzeżeniem stanu posiadania obu stronnictw.

Nowa Wieś. Minister handlu Hieronymy wybrany tu został wczoraj posłem jednogłośnie.

Budapeszt. Jednogłośnie wybór ministra Hieronymyego w Nowej wsi (Iglo) wywołał tu wielkie wrażenie; dzienniki dwuliczone wysydzają z powodu tego wyboru Justha i nazywają ten pierwszy wybór pierwszym wielkim zwycięstwem Khuea. Ludność w Nowej wsi po ogłoszeniu wyboru, wносиła okrzyki na cześć Khuea i Tiszy.

Zwołanie Sejmu chorwackiego.

Zagreb. Wczoraj przybył tu nowy ban chorwacki Tomasz. Dziś ma być ogłoszone zwołanie Sejmu chorwackiego, wybra-

nego w roku 1908, który dotąd nie mógł się ukonstytuować. W tym tygodniu nastąpią wybory uzupełniające z powodu śmierci kilku posłów.

Wiedeń. Cesarz przyjął wczoraj ministra handlu, dra Weisskirchnera, na dłuższej osobnej audyencji.

Tryest. Biskup Nagel, zamianowany koadjutorem wiedeńskim, wydał list pasterski, w którym ostrzega przed agitacją w sprawie zaprowadzenia liturgii słowiańskiej i przed schyzmą. Biskup wyraża zdziwienie, że agitacja ta odbywa się w tym właśnie czasie, gdy w Rosji w ostatnich 5 latach przeszło 230.000 ludzi przeszło z prawosławia na wyznanie rzymskokatolickie.

Zbliżenie austro-rosyjskie.

(Tel. „N. Reforma“.)

Wiedeń. „Politische Korresp.“ pisze: Przed niedawnym czasem omawialiśmy w korespondencji z Petersburga, usiłowania podjęte w sprawie przywrócenia pełnych zaufania stosunków między gabinetem wiedeńskim, a rządem rosyjskim. Przy pełnym charakterze konferencji, jakie w tym celu nawiązano, a które mają przebieg normalny i zdaje się w zadowalający sposób przebiegać, wiadomości o jakiej w obecnej chwili rozpowszechniane są o szeregach tej akcji, naturalnie nie mogą mieć pretensji do cech wiadomości autentycznej. Tem bardziej należy zalecić cierpliwe wyczekiwanie rezultatu będących w toku pertraktacji dyplomatycznych, ile że oczekiwać należy, iż publiczność w tej chwili, gdy wymiana zdań zostanie ukończona, otrzyma wyczerpujące wyjaśnienia w zupełnie niewzruszonej formie.

London. „Times“ donosi z Petersburga, że porozumienie austro-rosyjskie nastąpi w formie spontanicznego oświadczenia obu rządów, które zawierać będzie zapewnienie utrzymanie „status quo“ na półwyspie bałkańskim, popieranie obecnego rządu tureckiego i gwarancję wolnego rozwoju państw bałkańskich.

Berlin. „Berl. Tgbllt“ donosi z Petersburga: Sprawa porozumienia austro-rosyjskiego nie postąpiła dotąd na przód; sądzą, że przed ustąpieniem ambasadora austro-węgierskiego w Petersburgu, hr. Berchtolda, i ministra lwowskiego, zbliżenie austro-rosyjskie nie da się uskuteczyć.

Reforma wyborcza w Prusach.

(Tel. Biura Wolffa.)

Berlin. Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu pruskiego podczas pierwszego czytania przedłożenia o reformie wyborczej, zabrał głos kanclerz Bethman-Holweg i omawiając przedłożenie wykazywał, że dotychczasowe ustawodawstwo pruskie nie było ani biurokratycznym, ani jednolicie plutokratycznym. Prusy nie potrzebują się wstydić swej pracy kulturalnej, bo ta rozwija się w oczach całego świata. Rząd nie popiera jednostronnych interesów konserwatystów, lecz służy całemu państwu a nie jednej partii.

Mowca odparł zarzut, że rząd porzucił podstawy dla prawa wyborczego, oparte na konstytucji i nie da się powodować prądami, nurtującami w opinii publicznej. O ile chodzi o zadanie powszechnego prawa głosowania, to — zdaniem kanclerza państwa — u soc. demokratów miarodajną jest żądza władzy, oraz nadzieja, że zwolna zdolają podminować monarchistyczny ustroj państwowy, u centrum zaś i wolnomyślnych wchodzi w grę etyczne i teoretyczne motywy. Kwestya prawa wyborczego, jak się zdaje, powoli stała się formulką, w którą zebrano wszystko, co wynika z politycznego niezadowolenia i rozgoryczenia, choćby to nie miało z tą kwestyą związku. Samowola polityczna, reakcja, biurokracizm, panujący system agrarno-feudalny junkierski, oto pojęcia — mówił kanclerz — na które wskazują, iż je ma usunąć reforma prawa wyborczego.

Kanclerz wykazywał następnie w dłuższym wywodzie bezpodstawność tych haseł. Kwestya reformy prawa wyborczego dlatego zatacza tak szerokie kregi, ponieważ identyfikuje się z nią żądanie powietrza i światła dla wszystkich.

Dalej powoływał się Bethmann-Holweg na ostatnią walkę wyborczą w Anglii, gdzie stłotnia polityczna kultura i wychowanie polityczne ludności nie pozwoliły na przeniesienie przeciwności politycznych, czy też religijnych na teren osobisty i społecznych klas. W Prusach w przeciwnieństwie do Anglii lekceważy się przeciwnika. Od zniesienia tryklasowego prawa wyborczego oczekuje się polepszenia stosunków w każdym kierunku. Wierzący w to ludzie się.

Mowca występuje za zatrzymaniem trzyklasowego prawa wyborczego. Rząd upatruje swoje zadanie w tem, żeby były utrzymane jawne wybory. Wprawdzie rząd nie lekceważy i nie niedocenia wyboru tajnego, jest jednakże za jawnym wyborem, gdyż ten może podnieść poczucie odpowiedzialności u wyborców i ponieważ jawny wybór nie dopuści do tego, aby pod płaszczykiem tajnego głosowania propagować i bronić idei, do których publicznie nie śmie się przynależać.

Rząd — rzekł kanclerz — nie dopuści, żeby ukrócono naszą pruską odrębność. Tem kieruje się panowie w obradach, a oddacie temu należyta przysługę nie tylko Prusom ale i państwu niemieckiemu. (Okłaski na prawicy i cen-

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscow: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscow: Administracja „Nowej Reformy“. — Główna trafik w Ryńku. — Agencja J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Szawłowska 2. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. Zamiejscow prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: Ludwik Płohn, ul. Karola Ludwika L. 11 — S. Sokołowski, Pasz Hausmana 9. — W Przemyśle Billet E. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmidt (sprzedaj pojedynczych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasensteint & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — A. Oppelk. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norimbedze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette directeur, Rue Rougemont 14.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Izba wlostra.

Rzym. Izba podjęła pracę.

Nowy gabinet w Hiszpanii.

Madryt. Większość tutejszych dzienników z radością przyjmuje nowy gabinet, tylko dzienniki liberalne wyrażają ubolewanie o sposobie, w jaki Canalejas przyszedł do władzy, a dzienniki republikańskiego kierunku wyrażają podejrzenie co do roli, jaką Canalejas odegrał przy rozwikłaniu przesilenia w stronnictwie konserwatywnem, i oświadcza, że widzą w tem źródło nowych trudności.

Madryt. Dzienniki liberalne twierdzą, że przesilenie gabinetowe spowodowane zostało intrygami Karlistów, a głównie ks. Don Jainne, który niedawno bawił w Rzymie i miał liczne konferencje w Watykanie. Rząd liberalny miał zamiar przeprowadzić reformę koncordatu. Za wpływem ks. Jainne Watykan wystosował bardzo energiczną notę do króla i rządu hiszpańskiego, ostrzegając przed wszelkimi zmianami koncordatu.

Zbrojenia Turcyi.

Konstantynopol. Rząd przedłożył Izbie kredyt 5 milionów funtów na cel budowy floty.

Pogłady Szeffeta paszy.

Wiedeń. „N. Fr. Presse“ ogłasza rozmowę swego konstantynopolitańskiego korespondenta z generalissimusem armii tureckiej Szeffetem paszą. Szeffet oświadczył, że do wojny bułgarsko-tureckiej nie ma żadnych powodów, przeciwnie, nie jest wykluczone, że między Bułgarią a Turcyą może przyjść do zawarcia sojuszu. W każdym razie Turcyja musi ufortyfikować Adrianopol, co każde inne państwo w podobnym położeniu uczyniłoby.

Co się tyczy Grecji, to możliwa jest wojna grecko-turecka wtedy, jeżeli Kreta wysle swych deputowanych do Aten. Kreta musi pozostać turecką.

Choroba carowej.

Berlin. Podług doniesień dzienników tutejszych, stan carowej znacznie się pogorszył. Carowa jest nieprzytomną i nie poznaje ani męża, ani dzieci.

II. Koncert Józefa Śliwińskiego.

Sala wypełniona doszczętnie: wśród bywalców koncertowych widać wiele twarzy od „dobroczyńnych celów“, nastroj napół artystyczny, a napół towarzyski. Śliwiński usposobiony nadzwyczaj pogodnie, rozrucza hojnie perły swej techniki, wywołuje dreszcze zachwytów nad akasymintem tonem fortepianu, działa jak natchniony złotopalczy czarnoksięznik. Program tym razem bardzo różnorodny co do nastrojów, na ogół wysoko artystyczny, pełen klejnotów pierwszorzędnej blasku. Potężny talent pianist J. Śliwińskiego znakomicie poddaje się pod charakterystyczność każdego z kompozytorów, czy to będzie Beethoven, Szuman, Liszt, Wagner, czy ulubiony mu Chopin, a każdemu utworowi daje podblask swojego indywidualizmu. Przedewszystkiem nad wszystkimi panuje jego nadzwyczajne, naprzemiennie słodkie i tklive, lub grzmienne siła, czy kaskadą brawurowych akordów naderzenie, zdumiewa czułość wymowna palców, ich zdolność do uplastyczniania najdrobniejszych myśli muzycznych.

Polifonia fortepianowa jest dla Śliwińskiego najwznieślijszym terenem popisu, z gry dwóch rąk wydobywa się kilkadziesiąt, zdawałoby się, naraz głosów, a wszystkie życiem wrace, wyraźnie wibrują się w uwagę słuchacza, tak często na koncertach pianistów znanego. — Temperament artysty, jego niekiedy zupełnie oryginalne ujęcie tempa, kokieteryjny rytmiki i porolne frazowania czuły niejednokrotnie wrażenie genialnego improwizowania, stąd ten urok na sali, stąd zdolność zjednywania wielbicieli, stąd zachwyt i racjonalność najzupełniejszego tego deszczu kwiatów i tego huraganu oklasków, towarzyszącego całej produkcyi.

Niezmiernie artysta dodał na bis „Pieśń bez słów“ Mendelsohna Prelud Chopina i Polonez as-dur, w tej interpretacji nieśmiertelny.

B. W.

Kronika.

Dziś:

Kraków, piątek 11 lutego.

Kalendarzyk kościelny: Cierp. Kor. P. J. Zjaw. NMP. L.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 7 min. 00, zachód o godz. 4 m. 48; długość dnia godzin 9 min. 48.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Wielki Fryderyk“.

Teatr ludowy: „Otello“.

Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza: (sala muzeum techn.-przem.) o godzinie 7 wieczór dr Wanda Radwańska: „Anatomia i fizjologia człowieka“.

Powszechne wykłady uniwersyteckie w auli i szkoły realnej (ul. Stadencka) o godz. 6 prof. Karol Kramarczyk: „Z podróży po Hiszpanii“.

Wiec słuchaczek uniwers. Jagiell. w sali Kopernika w Coll. Nov. o godz. 7 wieczór.

Odczyty prof. dra E. Godlewskiego (jun.) w Bibliotece medyków (Coll. Nowodw.) o godzinie 7 wieczór p. t. „Geneza pld“; Cezarego Jellenty w sali Starożytności o godz. 6 wieczór o „Pierścień Nibelunga“.

Telegramy

z dnia 11 lutego.

Berlin. Niemiecki bank państwowy zniżył stopę procentową z 4½ na 4 proc.

London. Bank angielski zniżył stopę procentową z 3 i pół na 3.

Waszyngton. Referent komisji, wybrany przez senat dla zbadania przyczyn drożyzny, ogłasza sprawozdanie, które w najostrejszych wyrazach zwraca się przeciw różnym korporacjom handlowym, „handlowym konsorcyum“, jak je sprawozdanie to nazywa. Sprawozdanie domaga się ścisłej kontroli rządu nad temi korporacjami.

Kongres słowiański.

Petersburg. Pet. Ag. tel. donosi: Wczoraj odbyło się otwarcie obrad konferencji dla organizacji Zjazdu słowiańskiego w Sofii. Na otwarciu był obecny pos. Kramarz.

Praga. Dzienniki czeskie donoszą, że kongres słowiański w Sofii odbędzie się z początkiem lipca. Rząd bułgarski zaprosił uczestników kongresu do zwiedzenia fortów w Burgas i Warnie i pobojowiska w Plewnie.

Notyfikacja zmiany tronu w Belgii.

Wiedeń. Przybyła tu specjalna misja belgijska dla notyfikowania zmiany tronu. Cesarz przyjmie misję dzisiaj przed południem.

Parlament niemiecki.

Berlin. W parlamencie odbyło się wczoraj w dalszym ciągu drugie czytanie budżetu wojakowego. Po załatwieniu kilku rozdziałów, odroczone obrady do dzisiaj.

Powódź w Paryżu.

Paryż. Prezydent ministrów Briand zarządził, aby po obu brzegach Sekwany koło Percy i Passy zbudowano wały z worków z cementem, celem wstrzymania wylewu.

Wylew spowodował wczoraj znaczne przerwy telefoniczne. Prawie wszystkie dzienniki wyszły wczoraj ze znacznym spóźnieniem, albowiem woda wdarła się do suterenu i uszkodziła motory.

Mała rzeczka Dievre, wpadająca pod Paryżem do Sekwany, a płynąca pod ziemią, tak weszła, że kanały w wielu miejscach pękają. Domy położone w pobliżu rzeczki Dievre, są w niebezpieczeństwie.

Paryż. Izba uchwaliła jednogłośnie kredyt 20. milionowy dla ofiar powodzi.

Otwarcie wystawy rzeźby o godz. 11 przed południem w pałacu sztuki.

Teatr miejski we Lwowie: „Zbrodnia i kara“.

Wystawa portretów kobiecych będzie otwartą jutro o godz. 11 w południe w pałacu sztuki. — „Vernissage“ odbędzie się o godz. 11 w południe za zaproszeniami, po które zgłaszać się jeszcze można do prof. Kazimierzowej Kostaneckiej (Kolejowa 10). Cena wstępu na „vernissage“ za okazaniem zaproszenia 2 kor., nadatką nie będą przyjmowane. Katalog ilustrowany 1 kor.

„Dzieci dla dzieci“. W niedzielę, dn. 13 b. m., odbędzie się w sali hotelu Saskiego przedstawienie, urządzone przez grono młodzieżowych amatorów, którzy w grudniu roku zeszłego przedstawili z wielkim powodzeniem dwa bardzo udane obrazy sceniczne, ułożone przez p. Marię Bogusławską p. t. „Szopka Mili“ i „Sąd Europy“. Grono to, czyniąc zadość licznie objawionym życzeniom publiczności, która z powodu braku miejsca nie mogła wziąć udziału w owym przedstawieniu, powtórza swój występ, aby przysporzyć funduszu na koszt wychowania ubogich sierot i opuszczonych dzieci, będących pod opieką krakowskiej Rady opiekuńczej, jak również na utrzymanie ochronek popołudniowych i szkółki robot, założonych i utrzymywanych przez Radę opiekuńczą, oraz przez sekcję ochrony dzieci polskiego Związku niewiast katolickich. Cel szlachetny, jak niemniej chęć ujrzenia gry młodych amatorów, niosących w ofierze swe trudy i talenty dla dobra ubogiej nieszczęśliwej dziatwy, ściągając niewątpliwie liczną publiczność, która w zamian za dobry uczynek wynagrodzona będzie miłą zabawą, gdyż obydwie sztuczki są pełne humoru i dowcipu, który w jednej z nich objawia się w postaci bardzo żrzącej satyry politycznej.

Początek przedstawienia o godz. 5 po południu. Bilety nabywać można w księgarni Krzyżanowskiego (Rynek linia A—B).

Odczyt zbiorowy ku czci Józefa Kwiatka, staraniami grona przyjaciół odbędzie się w niedzielę 13 b. m. o godz. 4 po południu w sali Muzeum techniczno-przem. Przemawiać będą pp. R. Minkiewicz, T. Bobrowski, A. Szotetz, K. Czapliński i H. Orsza.

Z ruchu antialkoholowego. Zarząd Główny Eleuterii rozpoczął w roku bieżącym pracę w nowym swym składzie: przewodniczący, dr Aug. Wróblewski, sekretarz J. Kostrzewski, skarbniczka M. Stępczowska, red. M. Zielenkiewicz, Wł. Weychert-Szymanowska, dr F. Eisenberg, J. Turowska, St. Stępczek, Sz. Turowski, T. Staniewski, W. Fusek, P. Matuszewski. Zarząd Główny stara się na nowo nawiązać bezpośredni kontakt z oddziałami i kółkami akademickimi Eleuterii i tworzy na razie w Krakowie Koło dzieci i kółko robotników. Dla wygłoszenia odczytów o alkoholizmie, urządzanych w Krakowie lub na prowincyi przez osoby prywatne lub stowarzyszenia. Zarząd Główny Eleuterii wysłał na żądanie prelegentów.

Tow. miłośników cytry (ul. Stawkowska l. 14) urządzą wieczorek muzyczno-wokalny jutro w sobotę o godz. 7 1/2, wieczór.

Z kroniki policyjnej. Nocy wczorajszej zarządziła policja krakowska obławę na różne podejrzane osobniki, zazwyczaj w samym mieście, jak i na przedmieściach. W czasie obławy aresztowano 70 podejrzanych osób, w tem kilkanaście kobiet. Między aresztowanymi znalazło się także około 30 młodych ludzi, którzy zawiadzeni w swoich nadziejach znalezienia pracy w Prusiech, przyjechali się bez grosza w drodze powrotnej do Krakowa i tu, nie mając pieniędzy na dalszą drogę, o głódzie tułali się po bruku beznadziejnie, aż udzielono im przysługę w aresztach policyjnych, skąd odstawieni zostaną do swoich miejsc przynależności. W takiej rozpaczalnej sytuacji rok rocznie znajduje się tysiące robotników, którzy, wiedząc nadziejając

roku, jadą w dalekie strony, aby potem wracać z niczem, o chlebie żebraćym do kraju.

Wystawy we Lwowie. Ze Lwowa telefonują nam: Komlisa artystyczna wniosła na wczorajszem posiedzeniu Rady miejskiej podanie o subwencję na urządzenie wystawy obrazów i rzeźb, która odbędzie się w pałacu Sztuki od 31 maja do 15 lipca b. r. Referent Lilien wniósł, aby na urządzenie wystawy udzielono subwencji 20.000 kor., a na nagrody 5000 kor. Po długiej dyskusji Rada zgodziła się na udzielenie subwencji na wystawę w sumie 20.000 kor.; sprawę subwencji na nagrody odroczone i przekazano komisji. Decyzję co do udzielenia subwencji na wystawę etnograficzną odroczone. Wystawa architektoniczna odbędzie się prawdopodobnie we wrześniu b. r.

Choroba Elizy Orzeszkowej. „Kuryer Litewski“ donosi z Grodna, że w stanie zdrowia p. Eliza Orzeszkowej nastąpiło znów pogorszenie. Przy chorej czuwają na zmianę lekarze miejscowi. — Z Warszawy przybyli doktorowie Nussbaum i Pawłowski.

Borra. Z Rjeki telegrafia; W Quarnero od strony panuje tak silnie wznagająca się borra, że nawet na ulicach ruch jest niemożliwy. Lokalne i międzymiastowe połączenie telefoniczne jest przerywane; także w porcie borra wyrzuciła szkody. — Wylądowanie i załadunek towarów masianno wstrzymane. Jeden anielski i jeden węgierski parowiec nie mogą wyjechać z portu. Góry i brzegi są pokryte śniegiem.

Samobójstwo defraudanta. Z Berlina telegrafia: Właściciel firmy bankowej Ulrich et Wolf w Poczdamie, Karol Albrecht, zastrzelił się. Albrecht defraudował do odczytu w wysokości kilkuset tysięcy marek.

Sprzeniewierzenia w armii rosyjskiej. Z Petersburga telegrafia: W zarządzie artylerii wykryto liczne sprzeniewierzenia i stwierdzono kradzież ważnych dokumentów.

Wypadek podczas obchodu karnawałowego. Z Lizbony telegrafia: W ostatnim dniu karnawału przyszło tu do strasznego wypadku. W czasie obchodu karnawałowego po ulicach miasta powszechną uwagę zwrócił powóz, w którym znajdowało się 13 dziewcząt. Powóz uderzony był wata i papierem. Nagle powóz stanął w płomieniach. Wszystkie dziewczęta znalazły straszną śmierć. Jak śledztwo wykazało, powóz został podpalony przez jednego odrzuconego konkurenta.

Mianowania. „Gazeta Lwowska“ donosi: Minister oświaty zamianował docenta uniw. Jagiell. w Krakowie i dyrektora krakowskiego muzeum narodowego, dra Feliksa Kopera, konserwatorem sekcji II dla powiatów politycznych: Bochnia, Brzesko, Dąbrowa, Kolbuszowa, Mielec, Nisko, Pilzno, Ropczyce, Rzeszów, Tarnobrzeg i Tarnów na dalszych 5 lat, pozostawiając mu nadal dotychczasowy zakres działania.

ROLA.

Listy z więzienia.

13 (Dokończenie).

Ale o północy się uspokoiło i wobec oblegającego otoczenia musiałam wejść do kajuty. Na progu leżało czyjeś dziecko, musiałam przeskoczyć ostrożnie. W tej chwili przy silniejszym zafalowaniu, kilka stojących razem wależek uśnęło się hałaśliwie obok siebie. Z kąta zerwał się zły głos:

— Sztó? ona chcejt jewo ubit? Poruszyły się wszystkie obok wiszące łóżka. Potworne, zle twarze zasyczały między sobą, szukając we mnie lęku.

Milcząc, spokojnie rozebrałam się i położyłam na swoim miejscu. Nieznośnie duszno i mdło.

Jeszcze jakiś szept spisku złowrogiego nad moją głową i w chwilę potem chrapanie.

Wszystko to nie odrywało oczu moich od brzegów Kaukazu i Krymu i od wspaniałych zjawisk samego morza.

W rannem słońcu, delfiny balansujące po obu stronach statku, urządziły przesłanną gonitwę, pełną życia i radości.

Gdzie zarzucało na dłużej kotwicę, zwiędziały brzegi o przepysznym przyrodozie i radośnie kapałam się w żywej fali morskiej.

Wytowna Jalta, malownicza Alupka minęły, ukazał się historyczny Sebastopol pełny zanadarmów w przystani. Wypało mi więc obserwować tylko z pokładu.

Wkońcu zarysowała się bogata i piękna Odessa. Pierwsze w niej poruszenia moje wydawały się tragiczne; wszystkie posiadane adresy okazały się już „wysypane“, prztem wrazenie, że ciągnę z sobą ślad przychajonych hyen. Wreszcie z trudem dotarłam do kolonii polskiej. W oczekiwaniu na pieniądze wypozywałam dni kilka nad morzem, poza miastem.

Było to bajeżem wpatrywania się w bogactwo cudów, jakie tylko morze daje. Od przesłannego srebrno-niebieskiej wody w południe zarzące, do boskiego misteryum ciemno-stalowej przestrzeni, kiedy gdzieś z horyzontu sunie cicho i wolno złoto-różana poświata po wodzie i nad szarością wszechogarniającą, nad ciszą cudu zawiśa, gdzieś z głębi wypływa boska kula księżycowa, zarzaca się w sobie, ta krwawo-złota olbrzymia latarnia, stapiająca się zwolna i coraz wyżej w srebrno-jasny promień, który ściśle tajemniczo drzące fale srebrną smugą.

Trzeba było jednak rozstać się z cudnym morzem, choć tak się coś boleśnie rwało we mnie. Odessa odrzucała się odziedzić, że jest w posiadaniu „sojuszników“. Po ulicach wlewały się grupami chuligania prowokując żydów i Polaków. Wygonili nawet z pośród siebie organizację pod nazwą „złotej maski“, czy coś podobnego, która specjalnie tropi i szpieguje mieszkańców, w których podejrzują schronienia rewolucjonistów. Wówczas przysyłają list z zawiadomieniem, że jeżeli właściciel danego mieszkania nie opuści w ciągu dwu tygodni granic gubernii, to przez nich skazany jest na śmierć.

Z chwilą, kiedy podpisałam papiery z wyrokiem na osiedlenie w stepach kałmyckich, z punktu zrobiłam plan, zrywając pęta, jechać zaraz na szerokość morza.

Jako wolny człowiek, przebyłabym chętnie jakiś czas na stepach; w danym wypadku zależało mi całkowicie na proteście przeciwko przemocy i spieszyć musiałam, aby pieniędzy, które miałam, nie zabrakło potem.

Następnego dnia już się znalazłam na kaspijskich wodach. W najokropniejszym upale, bez zapasów, na pokładzie, środkami morza płynącymi trzy dni. Że nie było kobiet, prócz najpopularniejszej „gorniczno“-prostytytki, chciano więc wogóle kobiety tak samo traktować; potem, że się spostrzeżono w pomyśle, z tem większem zainteresowaniem obserwowano, nie spuszczać z oczu. Wkońcu odgadywano. Jakis żydek zaczął prowokacyjnie pogwizdywać mi nad uchem rewolucyjne pieśni, a kilka chuligańskich postaci trzymało nieodstępnie straż przy łaniu.

Jeden tylko smutny, jasno-włosy Słowianin, trzymał się ode mnie z daleka. Dostał gorączki i febrę i zauważyłam, że nie ma żadnych rzeczy, nawet nic do przykrycia w chłodne noce. Zaproponowałam mu swoją derkę. Odburknął pogardliwie. Czulałam, że nie wróg, i czemuż więc tak niechętny? Ach, tak, może i on posadzał, że jestem prostytutką. Dopiero, kiedy osaczono mnie wyraźnie, uczulałam, że zaczyna rozumieć i zaproponowałam powtórnie przeze mnie derkę, przyjął, z cicha pytając:

— Z którego okręgu... z Pitra... całą Wołgę

już... a cudna Wołga... Polaków znam... „robiem“ z nimi nawet...

Ale rozmowa na pokładzie urwała się szybko. Wobec tego, że kapitanom stało odmawiać proponowanych wygodnych kajut, tem trudniej było utrzymać się w środowisku tatarsko-kiirgiskim. Instyktownie wybrałam miejsce na podłodze obok Persów. Była ich cała grupa, a najstarszy, piękny i poważny, rozłożył swój dywan, jak granicę własną.

Szanowałam tę granicę, ale zrozumiałam wkrótce, że jest specjalnie wzbroniona Rosyanom. Uśmiechałam się przyjaźnie. Stary bacznie mi się przypatrywał, a potem zaczął pytać. — Wszystkie jego słowa były mądre, obliczone. Młód piękna, słicznie zbudowana, słuchała go z szacunkiem. Kiedy dowiedział się, że jestem Polką — odrzuca zostałam zaproszona na dywan i na herbatę, której istotnie byłam spragniona.

Oto znalazłam się w gronie przyjaciół-Persów o wielkiej delikatności.

W chwili krytycznej na przystani w Baku, Persowie milcząc, tak pokierowali mną, że zupełnie dobrze znalazłam się w ich powozie i odwiezioną tam, gdzie chciałam.

Baku, miasto z cechami Azji, oryginalne i iście piękne wobec bajeżem pastelowych tonów Kaspiu. Dobrze było pogawędzić ze szlachetnymi ludźmi, odczuć szczere tętno rewolucyjne i trzeba było umknąć dalej, mijając kolejną Tyflis, poprzez góry, dolinami, poprzez tunele wspaniale budowane, z biegiem strumienia górskiego tej przebogatej i cudnej przyrody Kaukazu do Batumu.

Ale Batum najpiękniejszy. Ma tak bijną południową roślinność, tak cudowne bulwary z palm, taką moc południowych kwiatów, parki piękne, ogrody i to samo olbrzymie, wspaniale odsłonięte morze, a z drugiej strony góry — że jest niezrównany.

Wylądowałam, jak szczęśliwe dziecko, różnokolorowe kamienie, wyrzucone na brzeg falą, a oczy tonęły w barwach zmiennych wód, w liniach zmiennej fali, zasłuchana w melodyję fal rozkołysanych. Oto jestem z tych samych wód, z ich głębi, z tych fal grających i rozszalałych wielkiej fali, pędzącej niezwalczalnie naprzód.

Południową część miasta zajęła dzielnica turecka, pełna młodych kawiarenek z opium. Podano mi tam o przepysznym aromacie gęstą, czarną kawę niezrównanego smaku.

Obok, koło przystani, na piecykach piękna chłopcy złotą kukurydzą, obgryzając smakowicie przez wszystkich z żalagii, a dalej goręją w słońcu stragany, pełne pięknych winogron, melonów, arbuzów, brzoskwiń.

Gruzini są śliczni. Walczą o niepodległość, łącząc się federacyjnie z eserowkami. Ormianie są mniej rewolucyjni, chociaż mają poważny związek socjalistyczny. A wszędzie, gdzie eserowcy, wyczuwają się daję szczerze napięcie rewolucyjne. Nawet kiedy trafiałam z Odessy do Kiszyniwa, spotkałam tam ludzi o niezwykłej wysokiej kulturze rewolucyjnej. Obejrzałam oryginalny budynek kiszyniewskiego okrągłego więzienia i zwiędziłam bogate winnice.

Stamtąd na północ; odczuwałam to aż nadto dobrze. Po drodze obejrzałam taką nadzwyczajną, jak Beryczew — istna rzeczpospolita żydowska.

Posuwając się dalej, raptem skreśliłam na zachód i, porzucając pociąg, jako piechur, przez lasy, znalazłam się w Galicyi. Oryginalna i dosyć ryzykowna wyprawa, a nadewszystko drogo się opłaciła.

I raptem wszystko, jak nieciot: gdzieś rosyjski język przepadł, szpicle i chuligania także.

U biednych żydów-spekulantów wypadło mi dnu kilka jeszcze czekać na rzeczy, aż wreszcie od wschodniej Galicyi przybiłam zmordowana, jak zwierzę, pod Wawel.

Tak, Wisto, goniłam tu. pozostawiając wszelką tęsknotę za sobą, goniłam do fal twych, ab, biedz dalej, razem...

Jednak rozpęd przestrzenny włóczęgi i wyzzeranie fizyczne jednocześnie nie dało si zmieścić w ciasne ramy ścian i zasklepionych ludzi. Chciałoby się jaknajbrutalniej rozbijać filisterskość zamkniętego, wygodnego i obliczonego życia.

Dopiero w Tatrach czuję, że wypozywałam i że po nabraniu sił trochę pójść radosna n. spotkanie wolnego obywatela niedźwiedzia, albo choćby wypukać się w strumieniu górskim gdzie jego głowa się przegłada.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Busch przejezdnych.

Kraków, 10 lutego.

HOTEL KRAKOWSKI: Ludwik Majchrowicz z Chrzanowa, X. Miron Podoliński z Przemyśla, Kazimierz Zelechowski z Łowicza, Helena Dobierze z siostrami z Igołomii (Król. Pol.), Juliusz Zdanowski z Smiłowic (Król. Pol.), hr. Adam Plater z Hlubockowa, Wacław Młodecki z Rzeszowa, Karol Hahn z żoną z Presburga, Edward Górcik z żoną, Józef Jaworski z Krakowa, Jan Zaleski z Tarnopola, Amalia Nielsen z Lwowa, H. noch Berliner z córką z Warszawy, porucznik Zenon Czolhan, Bogusław Olszewski z Nowego Sącza, Tekla Zakusowska z Uścia solnoro, Witold Janowski z żoną z Włna.

HOTEL CENTRALNY: Tytus Lopatnicki z żoną z Jasi. poluic, Leopold Zankel z Wiednia, porucznik Roman Iezkowski ze Lwowa, Tadeusz Macasalski z Mogilana, porucznik, Antoni Siegi z Trzyczka, Marya Jaroniowa z rodziną z Doboczy, Samuel Loeb z Lwowa, Adolf Meriz z Wiednia.

Louvana Willa Central

pierwszorzędny pensjonat polski. Dojazd statkiem z Rjeki. (Fiume), lub tramwajem elektrycznym z Abacy-Mattuglie.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 10 lutego. Lony: (a) procentowe: Austriackie zakłady kred. z obl. pr. z roku 1880 3-proc. 291 —. Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1889 3-proc. 283-25. Uregul. Du. naju z 1870 r. 100 zł. 1899 3-proc. 278-25. Weg. Banku hip. po 100 zł. 1899 3-proc. 248-85. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 3-proc. 101-1/2. (b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 3-proc. 287-75. Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 511-1/2. Clary 40 zł. m. k. 297-1/2. Pożyczka m. Insbrucka 20 zł. 110-1/2. Losy m. Krakowa 20 zł. 124-1/2. Pożyczka m. Lublana 20 zł. 78-1/2. Palfy 40 zł. 236-1/2. Czerw. krzyża Tow. austr. 10 zł. 64-50. Czerw. krzyża weg. Tow. 5 zł. 39-25. Losy fund. arcyks. Rudolfa 10 zł. 70-1/2. Salma 40 zł. m. 281-1/2. Pożyczka Salzburga 30 zł. 108-1/2. Tureckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 231-40. Tureckie oblig. prem. kolei proc. 332-50. Losy kom. m. Wiednia z 1874 roku 516-1/2.

Berlin, 10 lutego. Austriackie banknoty 85-05. Spitykus —.

Paryż, 10 lutego. Renta 3-proc. 98-95. Młaka 82-45.

Zamknięcie giełdy.

Wiedeń, 10 lutego. Zamknięcie giełdy o g. 3 m. 10.

(Waluta koronowa).

Akcyje: Austr. Zakł. kred. 675 50, weg. Zakł. kred. 815 50, Anglobanku 316 50, Unionbanku 605 25, Län. derbanku 507 75, Bankverein 550 75, Bodencredit 11 75, Galic. Banku hipotec. 984 —, Kolei państw. 753 —, kolei połudn. 124 60, 47/2 poł. m. Krakowa 98 —, kolei północnej 64 20, kolei Czeruiow. —, Alpinj 740 25, Rima Murany 661 —, Prag. Tow. żelazn. 25 97, Fabryki bronii 714 50, Akcye tureckie tyt. —, Gal. akc. Tow. kup. m. 615 —, Obl. weg. indus. —, Renta m. jowa 95 10, Austr. renta koron. 95 —, Węgier. renta koron. 92 40, 66 letnie Lisy Tow. kred. ziemsk. 83 35, 47/2 Lisy Banku hip. 93 75, 47/2 Lisy Banku hip. 99 50, 57/2 Lisy Banku hip. 910 —, 47/2 Lisy Banku kraj. 94 50, 47/2 Lisy Banku kraj. 109 25, 47/2 Gal. Obl. propin. 97 55, 47/2 Gal. pożyczki kraj. 1893 93 75, 47/2 Pożyczki m. Lwowa 93 —, Losy tureckie 233 —, Marki 117 56. Ruble 254 75, Rosyj. pożyczka 102 —.

Uspokojenie: spokojne.

Towarzystwo Stolarzy w Kalwaryi Zebrzydowskiej

Wyroby krajowe i własne. Meble z drzewa suszonego w suszarniach parowych. Gwarantuję jakość. Urządzenia pensjonatów i zakładów kąpielowych. Dział tapiecki prowadzi znany tapicer p. Alfons Wawrzejcki. 16 18 0

Poleca P. T. Publiczności swój obficie zaopatrzony

Skład mebli i wyrobów tapicerskich

w Krakowie, ul. Wiślna l. 3.

Tapicer p. Alfons Wawrzejcki. 16 18 0

Szkołka freblowska

Teofil Rydzicki

przyjmuje dzieci każdego czasu, zapewniając troskliwą opiekę. 43 5 0

ul. św. Krzyża 13, I p.

Wyrekcya koncertów krakowskich.

Koncerty w Starym Teatrze.

W poniedziałek dnia 14 lutego 1910

II koncert Selmy Kurz.

Program: Arya z Fletu z „Lucyi“, arya z „Balu Maskowego“, pieśni Stange, Leoncavalla, Deli Agra, J. Straussa. 35 32 0

We środę dnia 16 lutego 1910 r.

Carel van Hulst

barytonista opery król. w Amsterdamie.

W poniedziałek dnia 21 lutego 1910 r.

Wieczór Chopina

Ignacego Friedmana.

Dzisiaj odczyt

Cezarego Jellenty

z ilustr. muz. Klary Czop-Umlauf. „Pierścień Nibelunga“ Wagnera.

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany

Józefa Rulcsy

naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscach i na prowincyi. Telefon 759. 11 32 0

SKŁAD FORTEPIANÓW

B. GABRYELSKA

KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 35

otrzymał na skład

Fortepian z klawiaturą lukową Claisama oraz pianino z klawiaturą promienistą

zaprasza wszystkich interesujących się tymi wynalazkami do obejrzenia i wypróbowania. 128 4 30

Lekcyje i konwersacyje

języka niemieckiego i francuskiego udzielam pod przystępnymi warunkami. Zaczisze 14, II p., na prawo. 108 3 0

Fotograf

pierwszy retuszer, do portretów bromo-srebrnych, oraz kaloryzator akwarel i pasteli, jako retuszy negatywów, również zdolny operator, który pracował dotychczas w pierwszorzędnych zakładach we Wiedniu, Warszawie, Łodzi, Krakowie, Lwowie i Budapeszcie, z powodu wydalenia go z Prus, pragnie powrócić do kraju, i w tym celu poszukuje na przystępnych warunkach stałej posady. Zgłoszenia pod **Sylwery Kościelecki**, Toruń (Thorn) West. pr. Gerechteski, 22, II Trepe. 105 4 0

Biedny uczeń

kl. V-tej poszukuje lekczyj z niższego gimn. za skromnem wynagrodzeniem. Łaskawe zgłoszenia: F. Roganowicz, Kraków, plac na Groblach 15, parter. 132 2 0

Masażystka

inteligentna 1012 4 6

Biłga 9, oficyna, I piętro.

Stylowe meble i dekoracye

kompletne urządzenia pokoi, will, zakładów leczniczych, hoteli, lokali itp. według projektów fachowych architektów i artystów malarzy, od najskromniejszych do najwykwintniejszych. 461 23 0

Józef Sperling, Kraków, Dunajewskiego 7. (Podwale 14).

Zakład pogrzebowy odznaczony najwyższemi nagrodami

JANA WOLNEGO

przy ul. św. Tomasza l. 4, tuż przy placu Szczepańskim. — Telefon Nr 334

Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok do wszystkich krajów europejskich. 21 20 0

Wydawnictwa „Nowej Reformy“

1 9 0	Koron
Józef Gład. Oporni, powieść w 2 tom. na tle prześladowania unitów	4-—
B. Bolesław. Para Czerwona, powieść w 2 tom.	2-40
— Przęd burza, sceny z r. 1830, 1 tom	1-20
— Emisaryusz, wspomnienie z r. 1838	1-20
— Nad Spreą, powieść	1-20
— Nad modym Dunajem, powieść	1-20
J. U. Niemcewicz. Żywoty znanych w XVIII wieku ludzi	—40

Do nabycia w Administracyi „N. Reformy“, oraz we wszystkich księgarniach. Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Ski w Krakowie.

Krawieczyznę

damską i bieliznę nową przyjmuje i sama wykonuje niedrogo. Wiktorya Podbielska, ul. Mikołajska l. 14, II piętro, oficyna. 90 6 0

Lekcyje geometryi wykresnej, planimetrii, matematyki, fizyki, udzielam pod przystępnymi warunkami. Zgłoszenia: Januar, ul. Starowiślna 35, oficyna, II piętro. 126 2 0

Kawę bez kofeiny

w pakietach 1/4 kg. na-bywać można w handlu

Marcelego Dutkiewicza

Kraków, Rynek Linia A-B. 1042 6 6

Młodzieniec

lat 16, z ukończoną klasą 3 wydz., z ładnym piśmem, piszący na maszynie poszukuje zajęcia. Zgłoszenia listowne: Ritter dla Maryana, Kraków, ulica Felicyanek l. 23. 100 4 0

B. Nauczyciel

gimnazjalny i wydziałowy ze wszystkimi egzaminami, przyjmuje lekczyje z zakresu szkół średnich, może przygotować do egzaminów dojrzałości z tychże szkół i seminarjum naucz. Może przyjąć miejsce jako nauczyciel domowy na prowincyi. Zgłoszenia listowne pod P. S. przyjmje Administracya „N. Reformy“. 110 2 0

LOWRANA

Willi Central.

Pierwszorzędny pensjonat polski.

Ceny umiarkowane.

Dojazd statkiem z Rjeki (Fiume) lub koleją elektryczną z Abbazy-Mattuglie.

70 5 0

Założony w r. 1872

Zakład artystyczno-kamieniarski

BRACI TREMBECKICH

Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 452.

podejmuje się wykonania grobowców i pomników, tak w miejscu jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 111 13 300

Zakład pogrzebowy

A. Szafranski

Kraków, ulica Mikołajska l. 16.

Przyjmuje się sukienki dz edięce

do szycia i przerabianie sukien. Ulica Szlak l. 7, II piętro, m. 64. 95 4 0

Obiady domowe

w domu i na miasto. — Zaczisze l. 14, II piętro, na prawo. 97 7 0

Uczeń VIII kl. gimnazjalnej poszukuje lekczyj. Warunki przystępne. — Zgłoszenia pod Nauczycielka w Administracyi „Nowej Reformy“. 50 1 0

Polka inteligentna, wykształcona, samotna, młoda, o miłej powierzchowności, poszukuje pracy do towarzystwa, do zarządu domem samodzielnie; może być u starszego pana lub na małą plebanie, zajmując się całą sumiennością domem, wychowaniem dzieci, pielęgowaniem chorych i t. d. Zgłoszenia pod „Vergani“ poste rest. Kraków. 125 2 0

Rządca drukarni L. K. Górski.